

QORTI CIVILI PRIM`AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MCKEON

Illum il-Hamis 28 ta` Gunju 2018

Kawza Nru. 2
Rikors Nru. 914/2014/3 JZM

Fl-atti tal-Mandat ta` Inibizzjoni numru
914/14 JZM fl-ismijiet :

Guido Fenech, detentur tal-karta tal-
identita` numru 328152M, Jane Bone
detentrici tal-karta tal-identita` numru
555749(M) u Maryanne Grixti detentrici
tal-karta tal-identita` numru 754957(M)

kontra

Ernest detentur tal-karta tal-identita`
numru 165655M u martu Bernardette
detentrici tal-karta tal-identita` numru
253348M, konjugi Azzopardi

(Dekretat 11.07.17)

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors prezentat fis-7 ta` Lulju 2017 li jaqra hekk :-

1. Illi l-mandat fl-ismijiet premissi kien inhareg sabiex l-esponenti jinzammu milli “fl-art taghhom sitwata fi Triq il-Warda, Qrendi, jaghmlu kwalsiasi xoghol ta` thaffir f`distanza ta` inqas minn sitta u sebghin centimetru (76 cm)”.

2. Illi bis-sahha ta` access li sar fis-6 ta` Ottubru, 2016 [B`digriet tal-Qorti tal-5/9/17 giet awtorizzata korrezzjoni u l-kelma “2016” ghandha tinbidel ghal “2014”], il-partijiet qablu li “inter alia” jittella reinforced hollow concrete brick wall, ta` l-inqas gholi ta` tliet (3) metri mill-wicc tal-blat, u dan mil-linja divizorja lejn in-naha tal-plot ta` Azzopardi. **Tali linja tigi stabbilita mis-surveyor Vince Camilleri, u dan taht is-sorveljanza tal-Perit Valerio Schembri u l-Perit Carmelo Ellul** (Dokument A).

3. Illi l-partijiet, fl-access riferenzjat, kienu rregistraw ukoll l-qbil taghhom fis-sens li “**ghar-rigward tal-hajt l-iehor** u li skatta r-rikors ghall-hrug tal-mandat, Fenech, Bone u Grixti jiddikjaraw ruhhom **sodisfatti**, bil-kostruzzjoni kif inhi llum”.

4. Illi sussegwentement gie miksub minn Fenech, Bone u Grixti il-hrig ta` Mandat ta` Inibizzjoni (numru 1794/14 MCH) fil-konfront ta` l-esponenti in bazi ghall-allegazzjoni li l-istess esponenti “bl-izvilupp taghhom **uzurpaw art** propjeta` tar-rikorrenti”.

Tali allegazzjoni giet defenittivament indagata u deciza kif jidher skond is-sentenza moghtija fit-8 ta` Frar, 2017 (**Rikors Guramentat numru 1081/14 LM**), li minnha ma sar l-ebda appell (Dokument B).

5. Illi aktar u aktar ladarba giet deciza b`mod defenittiv il-vertenza li rrizultat bejn il-partijiet dwar jekk sehhitx o meno **uzurpazzjoni ta` propjeta`** da parti ta` l-esponenti, Fenech, Bone u Grixti ntabu jikkoperaw biex skont dejjem il-ftehim verbalizzat fl-**access gudizzjarju** tas-6 ta` Ottubru, 2014 is-**surveyor Vince Camilleri** jkun jista` jistabilixxi l-**linja** taht is-sorveljanza tal-Periti **Valerio Schembri** u **Carmel Ellul**.

*Il-Perit Carmel Ellul kien diga` ghamel l-isforz relattiv, u mbaghad kellha tintbaghat ittra legali, datata d-19 ta` Meju, 2017. Ghal dawn l-isforzi Fenech, Bone u Grixti **ma rrejagixxewx**, hliet għall-fatt illi wara skambju iehor li permezz tieghu l-imsemmi Vince Camilleri għarraf li kien ser jagħmel is-survey rikjest fl-14 ta` Gunju, 2017, il-Perit Valerio Schembri għogbu jirreplika b`mod li bhallikieku ftehim raggunt bejn il-partijiet li **jorbot** billi verbalizzat **quddiem il-Qorti** (u jorbot **anke lill-Perit Schembri** għaliex kien prezenti fl-access li sar), **seta` ma sar xejn**. Ma jistax ma jigrix rilevat illi tali agir ikkawza u qed ikompli jikkawza **danni sinifikanti** lill-esponenti, għaliex minkejja kull tentattiv ta` rieda tajba u minkejja kif gie spjegat il-kelma vinkolanti mogħtija quddiem il-Qorti l-esponenti spickaw jingiebu f`qagħda patetika li **ma jistghux jizviluppaw hwejjighom**, bis-sahha ta` abbuz car tal-process gudizjarju (Dokument C).*

*L-esponenti jghidu bir-rispett illi hawnhekk jidher bl-aktar mod car li s-sinjuri Fenech, Bone u grixti assistiti mill-Perit Valerio Schembri, ma jhossu l-ebda rimors biex għall-iskopijiet tagħhom ta` xorta vendikattiva jwarrbu min-nofs **l-awtorita` ta` din il-Qorti**; u għalhekk jitolbu umilment illi din il-Qorti tiddikjarahom hatja ta` **disprezz** lejha u tagħti l-provvedimenti kollha xierqa sabiex jitwettaq il-ftehim li kif gie spjegat ma sarx privatament izda **taht l-awtorita` tagħha**.*

Rat id-dokumenti li kienu esebiti mar-rikors.

Rat ir-risposta pprezentata fil-31 ta` Lulju 2017 li taqra hekk :-

1. *Illu fl-ewwel lok assolutament mhux minnu illi r-rikorrenti b`xi mod kienu ta` ostakolu sabiex jidhol fis-sehh il-ftehim milhuq ma` l-intimati, waqt l-access datat **is-sitta (6) ta` Ottubru tas-sena elfejn u erbatax (2014)**, (u mhux kif erronjament indikat minn l-intimati fir-rikors tagħhom, **tas-sena elfejn u sittax (2016)** u liema ftehim kien integrat f`verbal ta` din l-Onorabbli Qorti stess;*

2. *Illu fil-fatt jingħad bla tlaqliq illi kienu l-istess intimati, illi hliet għal dawn l-aħhar xaharejn, meta l-kawza mertu tal-proceduri odjerni kienet ga differita għas-sentenza, li **qatt urew xi tip ta` interess sabiex il-ftehim milhuq quddiem din l-Onorabbli Qorti jidhol fis-sehh**;*

3. *Illu l-intimati, se mai, huma hatja ta` disprezz huma stess stante illi ma hadu l-ebda passi, hliet issa ricentament, sabiex il-ftehim jigi attwat, u dan sa minn Ottubru tas-sena elfejn u erbatax (2014);*

4. *Illu in oltre, huwa legalment ikonceptibbli illi r-rikorrenti jinstabu hatja ta` disprezz, meta kemm l-madat, u kif ukoll ir-rikors ta` disprezz li ta lok ghad-Digriet ta` Ottubru tas-sena elfejn u erbatax (2014), gie ntavolat minnhom stess;*

5. *Illu jigi sottomess ulterjorment illi kien principarjament fl-interess tar-rikorrenti atturi stess illi dan il-ftehim jidhol fis-sehh, u ghalhekk qatt ma setghu ikunu huma stess, jew il-perit tagghom illi joholqu xi ostakoli, u dan peress illi kieku dan il-ftehim gie attwat, il-mertu tal-kawza li ghadha pendentu quddiem din l-Onorabbli Qorti kif diversament preseduta, u li tinsab differita ghas-sentenza, kien ikun ezawrit u ghalhekk ma kienx il-bzonn illi jkomplu bil-kawza, b`iktar spejjez ghalihom;*

6. *Illu tant hu hekk, illi fil-fatt, fin-nota ta` sottomissjonijiet li l-atturi stess prezentaw in atti fil-kawza (fl-istess ismijiet premissi), li giet intavolata propju in segwitu tal-Mandat Odjern, (liema nota qed tigi hawn annessa u mmarkata bhala "Dok A") huma ghamluha cara illi li kieku dahal fis-sehh il-ftehim raggunt quddiem din l-Onorabbli Qorti, l-mertu ta` dik il-kawza kien jigi ezawrit;*

7. *Illu ghalhekk, il-kawza li issa ghaddiet ingudikat, u li fuqha donnhom qed jittentaw isejsu t-talba tagghom l-intimati, ma ghandha l-ebda relevanza ghal mertu tal-mandat odjern, u fil-fatt dik il-kawza kienet titratta l-mertu ta` hajt iehor li pero` jinsab fl-istess ghalqa mertu ta` dawn il-proceduri;*

8. *Illu tajjeb jingieb a konjizzjoni ta` din l-Onorabbli Qorti l-fatt, illi l-Perit Valerio Schembri, qatt ma kien ta` assistenza sabiex b`xi mod ma jintlahaqx ftehim, u dan kif evidenzjat mill-korrispondenza skambjata ma` l-istess surveyor, fejn il-Perit sempliciment idderiga lil istess surveyor sabiex ikellem lil konsulenti legali tal-partijiet;*

9. *Illu in oltre, l-Perit Valerio Schembri bghat e-mail, ghax l-intimata Bernardette Azzopardi kellha l-wicc taghmel kuntatt mieghu, meta hija kienet taf li dan il-Perit tal-Kontro-parti, biex tghidlu sabiex ma javzax lir-rikorrenti li s-surveyor qed jipproponi access (kopja ta` l-e-mail hawn annessa u mmarkata bhala "Dok B");*

10. Illi r-rikorrenti ma ghandhom ebda diffikulta illi l-ftehim inkorporat fid-Digriet surreferit jidhol fis-sehh, pero jhossu wkoll illi f'dan l-istadju inoltrat tal-proceduri, (u cioe meta l-kawza hija differita ghas-sentenza, u ilha hekk differita sa minn Marzu tas-sena elfejn u sbatax (2017), dan se jkun ta` pregudizzju ghalihom peress illi se jkunu lahqu batew l-ispejjez tal-process kollu;

Tant ghandhom l-unur x`jissotomettu r-rikorrenti a savju gudizzju ta` din l-Onorabbli Qorti.

Rat id-dokument li kien esebit mar-risposta.

Semghet ix-xiehda u rat il-provi l-ohra li tressqu fil-kors ta` dan il-procediment.

Semghet is-sottomissjonijiet tal-ahhar mid-difensuri tal-partijiet.

Rat illi procediment thalla ghal provvediment ghal-lum.

Rat l-atti l-ohra.

II. Provi

Kien prezentat bhala prova rapport tal-**Perit Mario Cassar** li kien inkarikat mir-rikorrenti konjugi Azzopardi.

In succinct, il-Perit Cassar ighid hekk :-

- i) Illi Azzopardi bdew bix-xogholijiet ta` kostruzzjoni.
- ii) Illi Fenech et m`ghandhom ebda hajt divizorju.
- iii) Illi l-livell tal-proprjeta` ta` Azzopardi huwa ghola minn dak ta` Fenech et.
- iv) Illi Azzopardi ma ghamlu l-ebda skavar minn mal-hajt divizorju u dan ghaliex a) il-livell tal-proprjeta` taghhom ghandu livell li jvarja bejn metru sa 7.4 metru `ll fuq minn dak ta` Fenech et ; b) il-proprjeta` ta` Fenech

et tikkonsisti minn għelieqi, u għalhekk qatt ma seta` jsir skavar minn mal-hitan divizorji.

Għalhekk skont il-Perit Cassar, Azzopardi qatt ma setghu kisru xi kondizzjoni mposta mill-Qorti.

Għar-rigward ta` dak li kien miftiehem bejn il-partijiet waqt l-access tas-6 ta` Ottobru 2014, ighid : a) illi l-hajt inbena; b) illi l-hamrija giet ripristinata għal-livell li kienet qabel ; c) illi ma sar l-ebda tqattiegħ għaliex ma hemm l-ebda hajt divizorju ; u d) il-mandat ta` inibizzjoni 914/2014 jirreferi għall-hajt li mhuwiex l-istess wiehed li jagħmel referenza għalih Fenech et.

Meta xehed *viva voce*, **Perit Mario Cassar** kien mistoqsi mill-Qorti jekk meta mar fuq l-post rax il-linja li kienet saret mis-surveyor Vincent Camilleri. Ikkonferma li ra s-sinjal. Mistoqsi x`utilita kien hemm li tigi stabbilita dik l-linja, wiegeb li sar hekk sabiex Fenech iserrhu mohhom li l-bini li kien qed isir kien fil-fatt qed isir fl-art ta` Azzopardi. Mistoqsi jekk setax jikkonkludi li Azzopardi kien qed jibni tajjeb, wiegeb illi Azzopardi kien qed jibni tajjeb tant li meta nizzel linja vertikali mal-punt li mmarka s-surveyor irrizulta li Azzopardi rtira sitt pulzieri fl-art tiegħu sabiex zgur ma jkunx hemm problemi.

Perit Carmel Ellul xehed illi l-laqgħa li fiha kellha tigi stabbilita l-linja saret Novembru 2017. Kienu prezenti hu, Perit Valerio Schembri, is-surveyor Vincent Camilleri u Guido Fenech. Kienet stabbilita l-linja, saru l-marki, u kien miftiehem li jerga` jiltaqgħu, wara li jkun iffurmat il-pedament u jsir il-hajt. Meta rega` ltaqgħu, il-pedament tal-hajt ta` Azzopardi kien kollu lest u kien hemm kwazi 80% tal-hajt mibni. Dakinhar Fenech beda jgħajjat magħhom għaliex haseb li l-hajt ma kienx imtella` skont kif kien miftiehem fil-verbal tal-qorti. Mistoqsi mill-Qorti jekk mil-linja li kien għamel s-surveyor sal-post fejn kien qed jinbena il-pedament kienx fil-proprjeta` ta` Azzopardi, wiegeb illi l-pedament kien kollu fl-art ta` Azzopardi, anzi kien irtirat iktar` il gewwa.

Fil-kontroezami, kien mistoqsi jekk l-kwistjoni li kellu Fenech kenitx li l-hajt ma kienx ittella` kif kien miftiehem fil-verbal. Wiegeb li Fenech hekk dehrlu. Pero` Fenech ma kienx korrett.

Kien prezentat bhala prova rapport tal-**Perit Valerio Schembri** li sar fit-30 ta` Novembru 2017 b`inkariku ta` Fenech, Bone u Grixti, ahwa Fenech.

Perit Schembri jghid illi l-ewwel inkariku li kellu kien illi jhejji rapport dwar xoghol ta` eskavazzjoni li kien qed isir minn Azzopardi. Wara li l-qorti marret fuq il-post fis-6 ta` Ottubru 2014 waqt it-trattazzjoni tar-rikors ghall-hrug ta` mandat ta` inbizzjoni, sar verbal maqbul bejn il-partijiet fl-atti tar-rikors fejn ftehm kif kellhom isiru x-xogholijiet taht s-sorveljanza tal-periti tal-partijiet.

Ikompli jghid illi fis-6 ta` Novembru 2014 mar fuq il-post u sab li Azzopardi ma kienux qed jimxu mal-ftehim, anzi bil-bini li ghamlu hadu mill-art tat-tliet klijenti tieghu. Saret kawza li kienet deciza favur il-klijenti tieghu fejn il-qorti akkordat kumpens favur taghhom ghall-art li hadu Azzopardi.

Ikompli jghid illi meta sar access wara li beda jinbena l-hajt wara li s-surveyor kien mmarka l-linja, il-hajt divizorju ma kienx qed jinbena skont il-ftehim.

Il-konkluzjoni ta` Perit Schembri kienet :-

i) Illi l-hajt li tellghu Azzopardi ma kienx jirrispekkja l-mod ta` kostruzzjoni miftiehem fil-verbal tal-qorti ;

ii) Illi l-linja ma kenitx verifikata quddiem il-periti tal-paritjiet flimkien mas-surveyor ;

iii) Illi l-kostruzzjoni ma kenitx tirrispekkja s-sentenza 667/2014 li nghatat fis-16 ta` Ottobru 2017 ;

iv) Illi t-toqob li thallew fil-hajt divizorju ghandhom jitqiesu bhala tentattiv li jinholoq servitu ghal fuq il-propjeta` ta` l-klijenti tieghu. Din is-servitu` tinholoq jekk l-ilma tal-art jew ippavimentar tal-garages ta` taht l-art jigu diretti lejn dawn t-toqob ;

v) Illi jekk ikompli x-xoghol minghajr ma jirrizulta li tkun giet osservata l-linja ser ikun diffiqli li jergghu jinhattu s-soqfa strutturali.

Daqstant ir-rapport.

Meta xehed viva voce, **Perit Schembri** stqarr illi huwa mar fuq il-post l-ahhar fit-28 ta` Novembru 2017. Rat ix-xoghol ghaddej fuq in-naha ta`

Azzopardi. Skont il-verbal tal-qorti, il-partijiet kienu ftehm li jitqabbad Vincent Camilleri bhala surveyor sabiex jimmarka biex kellu jsir hajt identiku ghal dak li kien hemm. Minn dak z-zmien ma kienux semghu xejn mis-surveyor. Fil-frattemp kien hemm mandat ta` inibizzjoni iehor u kawza ohra dwar uzurpazzjoni ta` art tal-klijenti tieghu. Meta Vincent Camilleri avzah b`email li kien se jmur jaghmel l-linja huwa wiegbu li kellu jkellm lill-avukat.

Fil-**kontroezami**, xehed illi huwa ma kienx ra r-rapport tal-Perit Mario Cassar. Meta mbaghad kellu l-opportunita` li jara r-rapport, stqarr illi ma ried jikkumenta dwar il-kontenut billi kien rapport ta` perit *ex parte*. Ikkonferma li mar fuq il-post qabel ir-rapport tal-Perit Cassar. Mir-ritratti li kienu esebiti mar-rapport, jidher li kienu saru aktar xogholjiet wara li mar hu fuq il-post.

Guido Fenech ikkonferma li l-ftehim skont il-verbal tal-qorti kien illi jmur is-surveyor Vincent Camilleri biex jaghmel il-linja, u ltaqghu fuq il-post. Imbaghad kienu tellghu erba` filati u l-Perit Ellul ghamel kuntatt mal-Perit Schembri biex imorru jivverifikaw jekk il-hajt li tela` kienx skont il-linja li ghamel Vincent Camilleri. Huma dejjem riedu li jsir dak li kien hemm miktub fil-verbal, izda fi tlett snin baqa` ma sar xejn. Meta kienet waslet biex tkun deciza l-kawza li kienet qeghda tinstema` mill-Imhalled Anna Felice Azzopardi riedu jilhqu ftehim. Azzopardi bdew bix-xogholijiet. Huma ma waqqfuhomx. Fil-fatt ix-xoghol kien ghadu ghaddej.

III. Sottomissjonijiet

Saru sottomissjonijiet bil-fomm.

a) Azzopardi

Jinghad illi l-presentata tar-rikors odjern kienet il-konsegwenza tal-fatt li ittra legali taghhom baqghet bla risposta.

Il-periti nkarikati mill-partijiet taw verzjoni tal-fatti ghal kollox konfliggenti.

Kull ma jridu Azzopardi huwa li jizviluppaw art ghal binthom izda kienu rinfaccjati b`ostakoli mill-parti l-ohra.

Il-ftehim li sar quddiem din il-qorti ma jistax jitqies daqs li kieku huwa xi ftehim privat ghaliex sar fi proceduri gudizzjarji u ghalih saret referenza fis-sentenza li nghatat f` Ottubru 2017.

Ir-ritratti esebiti mar-rapport tal-Perit Cassar huma prova nkonfutabbli.

b) Fenech

Trid tkun indirizzata l-ewwel il-pregudizzjali legali li tirrizulta fir-risposta.

Issir riferenza ghal dak li jghid l-Art 873(4) tal-Kap 12.

Id-disposizzjoni tolqot l-agir ta` l-persuna li kontra taghha jkun ordnat il-hrug tal-mandat ta` inibizzjoni mhux kontra l-persuna li tkun talbet il-hrug tal-mandat.

Fil-kaz tal-lum, Fenech kienu li talbu l-hrug tal-mandat mhux l-oppost.

Il-verbal li sar quddiem il-qorti ghandu s-sahha ta` quasi-kuntratt u ghalhekk jorbot liz-zewg naha. Jekk parti tqis li kien hemm ksur tal-quasi-kuntratt kostitwit mill-verbal ma tistax tirrikorri ghall-Art 873(4). Azzopardi seta` jekk deherlu jmur ghall-procedura kontemplata bl-Art 1002 tal-Kap 12.

Ghar-rigward tal-mertu, jinghad li sa mill-gurnata li sar il-verbal, Azzopardi baqghu ma talbux it-twettieq tal-ftehim hlief xahar qabel kienet deciza l-kawza 667/2014. Una volta din il-kawza kienet waslet ghad-decizjoni l-ghazla taghhom kienet li jistennew is-sentenza, ghalkemm il-verbal u d-decizjoni fil-kawza 667/2014 ma kienux relatati jew dipendenti fuq xulxin, ghaliex id-decizjoni kienet tmur `l hinn mill-verbal.

Jinghad illi ma kienx ippruvat li huma ostakolaw li l-ftehim jidhol fis-sehh. Tant ma ostakolawx illi meta saret l-laqgha bejn il-periti, huma kienu prezenti wkoll. Azzopardi ghamlu l-maqlub. Minkejja li kien hemm s-

sentenza fil-kawza 667/2014 li ghaddiet in gudikat, Azzopardi baqghu nadempjenti ma` dak li kien deciz, tant li huma se jkollhom jaghmlu procedure biex jassikuraw li Azzopardi joqghodu mad-decizjoni.

IV. L-eccezzjoni preliminari u legali

Sejra tqis l-ewwel il-portata legali tal-verbal in kwistjoni.

Fis-sentenza li tat fis-16 ta` Marzu 2005 fil-kawza **Carmelo Farrugia vs Grezjo Farrugia et** il-Qorti ta` l-Appell (Sede Inferjuri) qalet hekk :-

(3) *Huwa maghruf ukoll illi verbal mizmum mir-Registratur bl-ordni tal-Qorti jorbot lill-kontendenti bis-sahha tal-kwazi-kuntratt gudizzjali (Kollez. Vol. XXIX P I p 768; Vol. XXXVII P I p 99) ;*

(4) *Li jfisser li “il quasi contratto giudiziale non ha altro scopo se non quello di fissare il tema ed i limiti della controversia” (Kollez. Vol. XXVI P I p 225). Dan fuq il- bazi tal-massima “in judiciis quasi contrahitur”.*

Fil-procedura tal-lum, Azzopardi qed jitlob lill-Qorti sabiex issib lill-parti l-ohra hati ta` disprezz lejn l-awtorita` taghha ghaliex ostakolat dak li kien miftiehem bejn il-partijiet skont il-verbal in kwistjoni.

Kif fissru Fenech fil-kors tas-sottomissjonijiet bil-fomm, il-pregudizzjali legali taghhom kontra l-procedura tentata minn Azzopardi hija fis-sens illi fis-sens illi Azzopardi bhala persuni li kontra taghhom kien intalab il-hrug tal-mandat m`ghandhomx rimedju skont l-Art 873(4) billi l-persuna li ghandha jedd tipprevalixxi ruhha mid-disposizzjoni hija l-persuna li tkun talbet u kisbet il-hrug tal-mandat.

Testwalment l-**Art 873(4) tal-Kap 12** ighid :-

Jekk jigi ppruvat permezz ta` rikors ghas-sodisfazzjon tal-qorti li wara l-hrug tal-mandat ta` inibizzjoni l-persuna inibita agixxiet direttament jew indirettament bi ksur tal-ordni tal-qorti, il-qorti ghandha, minghajr pregudizzju dwar kull azzjoni lilha kompetenti, fuq talba tar-rikorrent, tikkundanna lill-persuna li kontriha jkun inhareg il-mandat sabiex tirrimedja dak li jkun sar bi ksur tieghu u fin-nuqqas tawtorizza lir-rikorrent biex jaghmel dawk ix-xoghlijiet kollha rimedjali li l-qorti tista` tordnalu jaghmel bi spejjez tal-persuna inibita.

Minn dak li jinghad fil-premessi ma jirrizultax illi t-talba ta` Azzopardi saret abbazi tal-Art 873(4) tal-Kap 12.

Li ntabab minn Azzopardi abbazi tal-premessi kienet dikjarazzjoni ta` htija ta` Fenech ghal disprezz.

Il-Qorti teskludi li seta` kien hemm fundament ghal talba ta` disprezz abbazi ta` l-Art 873(4) tal-Kap 12, billi l-verbal in kwistjoni fir-realta` wassal sabiex ma titkompliex il-procedura ghall-hrug ta` mandat definittiv ta` inibizzjoni.

L-eccezzjoni kif dedotta qeghda ghalhekk tkun respinta.

V. Il-procedura ta` disprezz tal-qorti

Sorvolata l-pregudizzjali legali, il-Qorti trid tara hemmx rimedju iehor disponibbli ghar-rikorrent fil-kaz li jirrizultaw il-fatti addebitati lill-parti l-ohra bl-allegata nadempjenza taghha ghall-verbal de quo.

L-Art 1003A tal-Kap 12 ighid :-

“Bla hsara ghad-dispozizzjonijiet ta` dan it-Titolu, f`kull procediment ghal disprezz lejn l-awtorita` tal-qorti, ir-Registratur ghandu jibda, kif jigi ordnat mill-Qorti, il-procedimenti mehtiega u ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi huwa ghandu jitqies bhala l-attur.”

Issir referenza ghas-sentenza ta` din Qorti diversament presjeduta moghtija fil-25 ta` Settembru 2003 fil-kawza Registratur tal-Qrati Superjuri vs Adrian Grima pro et noe fejn inghad hekk :-

“Il-procediment tad-disprezz m`huwix rimedju ghall-persuna li tkun talbet it-tehid tieghu, imma sanzjoni kontra min ikun gab b`idejh u b`ghemilu (jew bl-omissjoni tieghu, skond il-kaz) ksur ta` ordni moghtija lilo. L-attur f`din il-kawza (u bil-procedura illi tfasslet ghal dan il-ghan fl-1995) qieghed huwa nnifsu jesegwixxi ordni moghtija lilo minn Qorti kompetenti biex jibda dawn il-proceduri. L-attur m`ghandu x`jirbah xejn b`tali proceduri ghajr li jizgura li tigi mharsa l-amministrazzjoni tajba tal-gustizzja ;

*Fil-kaz ta` allegat ksur ta` ordni moghti fil-hrug ta` Mandat ta` Inibizzjoni, wiehed isib dispozizzjoni espressa tal-ligi li tghid x`ghamla ta` sanzjoni jwassal mieghu l-ksur ta` ordni bhal dik. Izda dik is-sanzjoni taghti rimedju lill-parti li favur taghha jkun inhareg il-Mandat, u ghalhekk kull allegat ksur ta` dik l-ordni taghti lok ukoll ghat-tmexxija `l quddiem ta` proceduri kif mahsuba fit-*Titolu XVII tal-Kap 12*. Min-naha l-ohra, mal-medda tas-snin il-Qrati taghna stabilew minghajr tlaqlieq ta` xejn li min jinsab hati ta` ksur ta` ordni ta` Qorti moghti f`mandat ta` inibizzjoni jsir hati ta` disprezz lejn l-awtorita` taghha ukoll jekk ikun hekk agixxa ghal raguni li wiehed jista` jissimpatizza maghha jew fuq il-fehma li kellu xi jedd jagixxi kif agixxa. Dan il-principju jibqa` japplika wkoll fejn, wara, jirrizulta li l-mandat ta` inibizzjoni nnifsu jkun milqut minn difett li jaghmlu ma jiswiex, u sakemm tali mandat ma jkunx gie mhassar ;*

M`hemmx dubju li l-procediment ta` disprezz huwa wiehed ta` natura penali, ukoll jekk jiehd s-sura ta` proceduri civili. Dan igib mieghu illi kull ma tghid il-ligi dwar dan l-istitut ghandu jithares skond il-kelma tal-ligi u l-ispirtu li jhares il-jeddijiet tal-"akkuzat" f`dak kollu li jista` jitqies ta` natura penali. Ghalhekk mhux permess li l-istitut tar-rispett li ghandu jingieb lill-Qorti jitwessa` b`analogija, tixbieh jew tehid minn min ikun ta` inizzjativa li ma hix moghtija lil mil-ligi. Kien minhabba f`hekk li l-bidliet fil-ligi procedurali fl-1995 stabilew min ghandu jedd jibda tali proceduri u f`liema cirkostanza, wara zmien twil fejn kien dibattut f`ghadd ta` sentenzi l-problema tal-agent legittimu ta` proceduri bhal dawn ;

Il-ligi tfisser min ghandu jibda proceduri ta` disprezz fl-artikolu 1003A tal-Kapitolu 12. F`dak l-artikolu persuna wahda ghandha din is-setgha u dik il-persuna m`hijiex individwu privat jew persuna li tallega li nkisrulha l-jeddijiet taghha. Dik il-persuna wahdanija moghtija s-setgha li tibda tali proceduri u li jitqies bhala attur fihom hija r-Registratur tal-Qrati. Hemm modi kif persuna li thoss li sar kontra taghha ghamil li jista` jitqies bhala wiehed li jikkwalifika bhala disprezz lejn il-Qorti tigbed l-attenzjoni tar-Registratur biex jibda l-proceduri mehtiega”

Fis-sentenza ta` din il-Qorti diversament presjeduta tat-3 ta` Ottubru 2003 fil-kawza **Maria Baldacchino vs Edwin Pace** inghad :-

“Hekk fil-prezent l-Artikolu 1003A testwalment jiddisponi illi “bla hsara ghad-disposizzjonijiet ta` dan it-titolu f` kull procediment ghal disprezz lejn l-awtorita` tal-Qorti, ir- Registratur ghandu jibda, kif jigi ordnat mill-Qorti, il- procedimenti mehtiega u ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi huwa ghandu jitqies bhala l-attur.”

*Jinghad a propositu fis-sentenza fl-ismijiet “**Avukat Irene Bonello – vs- Onor. Prim. Ministru et**”, Appell, 28 ta` Frar 1997 illi “l-istitut li jirrigwarda r-rispett li ghandu jingieb lill- Qorti (*Titolu XVII tal-Kap. 12*) hu*

ta` natura penali u hu mahsub biex jassigura l-buon ordni u d-dekor fil-kondotta tal-procedura. Hu istitut li jimponi sanzjonijiet u pieni fuq minn jonqos mir-rispett lejn l-Awtorita` tal-Qorti. Il-parti leza hi allura l-Qorti u mhux xi wiehed jew wahda mill- kontendenti.”;

Ghalhekk f`dawn l-proceduri l-parti leza kellha tkun l-Qorti u mhux wahda mill-partijiet. “Dan qed jigi sottolinejat biex tigi precizata n-natura ta` l-azzjoni taht ezami li kienet timporta l-apprezzament, da parti tal-Qorti, tac-cirkostanzi li fihom l-ordni taghha tkun giet volutament sfidata . . . Tali apprezzament kien jispetta lill-Qorti oltreggjata u kien biss eccezzjonalment li din il-Qorti, u wisq anqas xi parti in kawza, setghu jissindikawh u jiddisturbawh . . . Kienet dik il-Qorti li fil-konfront taghha jkun allegatament intwera disprezz li kellha tkun l-arbitru biex tiddeciedi mhux biss jekk tali disprezz kienx jezisti jew le, mhux biss jekk kien jezisti, kemm kien munit minn bl-intenzjoni li tigi oltreggjata l-awtorita` tal-Qorti, imma wkoll il-gravita` ta` tali oltragg.” – “**Concetta Dimech –vs- Joseph Bonnici**”, Appell, 9 ta` Frar 2001”

Eskluza l-applikazzjoni tal-Art 873(4) tal-Kap 12, ladarba l-hsieb dikjarat ta` Azzopardi kienet dikjarazzjoni ta` htija ta` Fenech ghal disprezz, il-procedura adottata minn Azzopardi ma kellhiex tkun dik tal-lum.

Huwa evidenti mill-mod kif saret it-talba, fl-isfond tal-premessi u tal-provi li tressqu, illi Azzopardi qieghead jitlob illi fil-procediment odjern tkun din il-Qorti li taghmel dikjarazzjoni ta` htija ghal disprezz ta` Fenech.

Pero` mhux din hija l-procedura korretta kontemplata mil-ligi stess fl-Art 1003A tal-Kap 12.

Hija l-fehma konsiderata taghha li l-procediment kif intavolat minn Azzopardi huwa rritu u null, kwistjoni din ta` ordni pubbliku, sollevabbli anke mill-qorti stess *ex officio*.

Infatti fid-decizjoni **Maria Baldacchino vs Edwin Pace** kompli jinghad :-

“Din l-inosservanza twassal ghan-nullita u ghall-irritwalita tar-rikors. Din “il-procedura hi ligi ta` ordni pubbliku. Ghalhekk ma jistax jigi ammess li procedura stabbilita mil-ligi tigi sostitwita b` ohra, lanqas bil-kunsens tal-parti opposta. U l-eccezzjoni relattiva, jekk ma tigix sollevata, jew tigi

rinunzjata mill-parti l-oħra, għandha tigi sollevata mill-Qorti ex officio. Fil-prattika kostanti tal-Qrati tagħna dejjem giet dikjarata n-nullita` kull meta procedura li kellha ssir fil-forma ta` certu att gudizzjarju giet istitwita` b` forma ta` att gudizzjarju divers.” - **Markiz Anthony Cassar Desain et vs Giovanni Pace et** – App Civ – 15 ta` Ottobru 1965.”

Li kellu jagħmel Azzopardi skont l-Art 1003A tal-Kap 12 ma kellux ikun li jitlob lill-Qorti sabiex tagħmel dikjarazzjoni ta` htija għal disprezz fil-procediment tal-lum, izda li jitlob lill-Qorti sabiex abbazi tal-provi li kien se jressaq, sal-livell ta` *prima facie*, jitlob lill-Qorti sabiex tagħti ordni lir-Registratur tal-Qorti abbazi tal-Art 1003A tal-Kap 12.

In vista ta` l-posizzjoni li qegħda tiehu l-Qorti mhuxwiegħ il-kaz li tidhol fil-mertu tal-provi li tressqu fil-kors ta` dan il-procediment.

Qabel ma tagħti l-provvediment tagħha, il-Qorti qegħda tistieden lill-partijiet sabiex jagħmlu kull sforz, bl-għajnuna ta` l-konsulenti legali u teknici tagħhom, biex bis-serjeta` jistradaw d-divergenzi ta` bejniethom mingħajr ma jkollhom għalfejn jirrikorru għall-qrati. Is-sentenza Rik. Gur. Nru. 667/2014 AF fl-ismijiet : Guido Fenech et vs Ernest Azzopardi et : deciza fis-16 ta` Ottubru 2017 : li għaddiet in għadikat : għamlet tagħha l-ftehim li kien sar fis-16 ta` Ottobru 2014 quddiem din il-Qorti, u għalhekk is-sitwazzjoni bejn li-partijiet għandha titqies bħala definita.

Provvediment

Għar-ragunijiet kollha premissi, il-Qorti *ex officio* qegħda tiddikjara r-rikors odjern bħala rritu u null, spejjez għal Ernest u Bernadette konjugi Azzopardi.

Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhalled

Amanda Cassar
Deputat Registratur